

כַּסֵּת פֶּתַח רַבִּי נַחֲמָן אֶפְרַסִּי

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

תּוֹרֵי-עֵמֶצְרַע

מתוך ספר לקוטי הלקות

ימול בִּשְׂר עֶרְלָתוֹ (יב,ג)

עָקֵר חַיִּיב מִצְוַת מִילָה הוּא עַל הָאָב לְמוֹל אֶת בְּנוֹ, כִּי קֹדֶם הַבְּרִיָּאָה וְאַחֲרֵי הַבְּרִיָּאָה הוּא בַּחֲנִינָא אֲב וּבֶן, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ נִקְרָא אֲב וּכְלָל הַבְּרִיָּאָה נִקְרָא בֶּן, וְתִכְפֹּף בְּשִׁינְיָא הַבְּרִיָּאָה מִפְּנֵי אֵל הַפְּעֵל, נִשְׁתַּלְשֵׁל אַחֲרֵיהּ לְהַשְׁקֵר, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָא הָעֶרְלָה, בַּחֲנִינָא עֲנִינִי דְמִכְסִּין עַל עֵינָיו, כִּי הַשְׁקֵר הוּא בַּחֲנִינָא פְּגָם הָעֵינָיִם, כַּמְבָּאָר בַּפְּנִים, וְעַל-יְדֵי הַשְׁקֵר נִסְתַּלַּק כְּבִיכּוּל הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי יְדוּבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִגְדּוֹר עֵינָיו.

עַל-יְדֵי שֶׁהָאָב דִּיקָא מֵל אֶת בְּנוֹ וּמַעֲבִיר הָעֶרְלָה מִמֶּנּוּ, עַל-יְדֵיזִיָּה בְּאַתְעָרוּתָא דְלִתְתָא אֲתַעֵר לְעֵלָא, כִּי עַל-יְדֵיזִיָּה גַם הוּא יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא אֲבִינוּ, הוּא מַעֲבִיר הָעֶרְלָה שֶׁהוּא הַשְׁקֵר מִכְלָל הַבְּרִיָּאָה וְנִתְגַּלָּה הָאֲמִתּוּת, וְעַל-יְדֵיזִיָּה נִמְשָׁךְ הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ עֲלִינוּ בְּשִׁלְמוֹת, וְאִזּוֹ נִכְלָל בַּחֲנִינָא אַחֲרֵי הַבְּרִיָּאָה בְּקֹדֶם הַבְּרִיָּאָה, שֶׁזֶה בַּחֲנִינָא אֲב וּבֶן כְּחֻדָּא, בַּחֲנִינָא כְּלוּ אַחֲד, שֶׁזֶה עָקֵר תְּכֵלֶת עֲבוּדָת יִשְׂרָאֵל לְזִכּוֹת לִזְהַר שִׁינְיָה נִכְלָל אַחֲרֵי הַבְּרִיָּאָה בְּקֹדֶם הַבְּרִיָּאָה, בְּבַחֲנִינָא אֲב וּבֶן כְּחֻדָּא, כַּמְבָּאָר בַּפְּנִים (הַלְכוֹת עֲבָדִים ב', אֹת ג') לְפִי אֲרִצֵּר הִירָאָה - מִילָה, אֹת ל"ב)

וְאִם-פְּרוּחַ תִּפְרַח

(יג,ב)

בְּמִצְוֹת נְגִיעִים, בְּהֶרֶת כְּגָרִיס טָמֵא, וּפְרֻחָהּ בְּכָלוֹ טְהוֹר; כִּי דִיקָא לְפַעֲמִים כְּשֶׁבָא לְתַכְלִית הִירֵידָה, אִזּוֹ הוּא תְּכֵלֶת הָעֲלִיָּה, וְנִמְשָׁךְ עֲלָיו טְהוֹרָה וְתִקּוֹן מִמָּקוֹם שֶׁנִּמְשָׁךְ עֲלָיו, אִם זֹכֶה לִזְהַר, כִּי אִין חָקֵר לְתַבּוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִגְדּוּלָתוֹ אִין חָקֵר, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג דְּרָכָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת. כִּי יֵשׁ טוֹעִים בְּדַעְתָּם לִזְמַר, שֶׁמִּי שֹׁכֵחַ לְמַעַלְתַּת הַגְּדוּלִים, שׁוֹב אִין צִרִיךְ מַלְחָמָה כָּלָל.

אֲכָל בְּאֲמַת הוּא טְעוּת, כִּי אֶפְלוּ גְדוּלֵי הַצִּדִּיקִים יֵשׁ לְכָל אַחַד וְאַחַד מַלְחָמָה גְּדוּלָּה עִם בַּחֲנִינָא הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁל מַעֲלָה, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָא מִלֵּאךְ הַקְדוּשָׁה, בַּחֲנִינָא גְבוּרוֹת וְדִינִים. וּמֵאַחֲרֵי שֶׁיֵּשׁ לָהֶם עֲדִין מַלְחָמוֹת, בּוֹדָאִי אִין כָּלָם שׁוִין, וְיֵשׁ בִּינֵיהֶם מִדְּרָגוֹת רַבּוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי כָל אַחַד כִּפִּי מֵה שֹׁזֻכָּה לְשַׁבֵּר הַיֵּצֵר הָרַע הַגְּבוּיָה שְׁבוּ, דְּהִינוּ לְהַמְתִּיק הַדִּין, כִּן זֹכֶה לְאִיזָה דְרָגָא וּמַעֲלָה יִתְרָה בְּהַשְׁגָּה וְעֲבוּדָת הַשֵּׁם, וְכֵן יֵשׁ טוֹעִים לְהַפּוֹךְ גַּם-כֵּן, שְׁסוּבְרִים שְׁמִי שֶׁהוּא חָס וְשָׁלוֹם בְּדִיּוּטָא הַתְּחַתּוּנָה, וְנִפְּל לְבַחֲנִינָא הַטְּמָאָה, חָס וְשָׁלוֹם, כִּכֵּר אֲבִידָה תִּקּוּנוֹ מֵה, חָס וְשָׁלוֹם, וְשׁוֹב אִין לֹא טְהוֹרָה.

וּבְאֲמַת גַּם זֶה לְהַפֵּךְ, כִּי אֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא בְּדִיּוּטָא הַתְּחַתּוּנָה, בְּתַכְלִית הַשְּׁפִלוּת וְהַפְּחִיתוּת, אֶפְלוּ בְּהִיכְלִין דְּמַסָּאבוּתָא, חָס וְשָׁלוֹם, גַּם שֵׁם אִין קֶץ וּגְבוּל לְאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכִמוֹ שֶׁאִין סוֹף לְאַלְקוּתוֹ בְּמַעַלּוֹת

הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל גְּדוּלֵי הַצִּדִּיקִים שֹׁכְנוֹ לְמֵה שֹׁכְנוֹ, אֶף-עַל-פִּיכֵן עֲדִין גְּבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שְׁמֵר וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם כְּמוֹ-כֵן מִמֶּשׁ אִין סוֹף וְתַכְלִית לְאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמִדְּרָגוֹת הַתְּחַתּוּנוֹת, כִּי אִין מָקוֹם וּמִדְּרָגָה שֶׁלֹּא יוּכַל לְמַצֵּא גַם שֵׁם אֶת אֲלֻקּוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲנִינָא "וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשֻׁלָּה".

אֶתְרַבָּה, לְפַעֲמִים כְּשֶׁהָאָדָם בְּדִיּוּטָא הַתְּחַתּוּנָה מֵאֵד מֵאֵד, וְהַסְטֵרָא-אַחֲרָא וְהַטְמָאָה מִתְפַּשְׁטִין עֲלָיו מֵאֵד וְרוֹצִין לְכַלְעוֹ לְגַמְרִי, חָס וְשָׁלוֹם, חָס וְשָׁלוֹם, אִזּוֹ דִּיקָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִרְחָם עֲלָיו וְשׁוֹלַח לוֹ טְהוֹרָה וְסִינֵי מַלְעֵלָא, כִּי שִׁיכּוֹל לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ וְלָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אוֹ עַל-כֵּל-פְּנִיִם לֹא יֵאבֵד לְגַמְרִי, חָס וְשָׁלוֹם, כִּי לֹא אָמַר ה' לְמַחּוֹת אֶת שֵׁם יִשְׂרָאֵל, וּכְתִיב: "כִּי יֵרָאֶה כִּי אֲזֻלַּת יָד וְאַפְסָא עֲצוּר וְעֻזּוֹ וְכוּ', רָאוּ עֲתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְכוּ'"/, וְכֵן עוֹד כְּמֵה פְסוּקִים. (הַלְכוֹת שִׁילוּחַ הַקֵּן ד' - אוֹתוֹת ט' י"א לְפִי אֲרִצֵּר הִירָאָה - יֵרָאֶה וְעֲבוּדָה, אֹת פ"ח)

זֶה זֶה תְּהִיָּה תוֹרַת הַמִּצְרַע

תִּקּוֹן הַמִּצְרַע, שֶׁהוּא הַבַּעַל לְשׁוֹן הָרַע וּמִחְלַקַּת שְׁעִשָּׁה מְרִיבָה בֵּין אָדָם לְחִבְרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, תִּקּוּנוֹ לְהַשְׁתַּדֵּל לְקֶרֶב נִפְשׁוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁעַל-יְדֵיזִיָּה עוֹלָה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ מוֹלּוּתָא דְּגִלּוּתָא וְעוֹלָה לְשִׁרְשׁוֹ, עַד שְׁעַל-יְדֵיזִיָּה נִמְשָׁךְ שָׁלוֹם בְּכָלָל וּבִפְרָט וְנִתְתַּקֵּן הַמִּחְלַקַּת, וְעַל-יְדֵיזִיָּה נִטְהַר הַמִּצְרַע הַנִּי"ל מִטְּמָאוֹ. אִךְ הוּא צִרִיךְ לִזְהַר מֵאֵד שֶׁלֹּא לְהַשְׁתַּדֵּל בְּהַתְקַרְבוֹת הַנִּפְשׁוֹת בְּכִדִּי לְגִלּוֹל כְּבוֹדוֹ עַל-יְדֵיזִיָּה, חָס וְשָׁלוֹם, כִּי אִזּוֹ לֹא יוּכַל לְקֶרֶב הַנִּפְשׁוֹת כָּלָל וְלֹא יִקְבַּל תִּקּוּנוֹ בְּשִׁלְמוֹת, רַק יִהְיֶה כָּל פּוֹנֵתוֹ רַק בְּשִׁבְלִי כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (הַלְכוֹת שִׁילוּחַ הַקֵּן ג' לְפִי אֲרִצֵּר הִירָאָה - מַחְלֻקַּת - ל"ג)

סִיפּוּר הַשְּׁבוּיָה

סִדְרָה הַנְּסִיעָה שֶׁל
רַבֵּנוּ זִ"ל לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל (ל-לא)

וַיְהִי ... וּבְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל הָיָה עוֹסֵק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, וּבְכָל יוֹם כָּתַב בְּעַצְמוֹ תוֹרָתוֹ, וְהָיָה מִתְפַּאֵר מֵאֵד וְאָמַר, שֶׁהַחֲלוּק בֵּין תוֹרַת חוּץ-לָאָרֶץ לְתוֹרַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל - כְּרוֹחַ מִזְרַח מִמְּעַרְב, וּבְכָל יוֹם יוֹם הָלָכוּ אֵלָיו הַגְּדוּלִים עִם הַקְּטָנִים לְשִׁמְשׁוֹ כְּדִי לְשַׁמַּע חֲכָמַת תוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה וְהַנּוֹרָאָה מֵאֵד מֵאֵד:

וַיְהִי וּפַעַם אַחַת בָּא אֵלָיו אַחַד מֵהַגְּדוּלִים, שֶׁהָיָה חָשׁוּב מֵאֵד בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל וּבְחוּץ-לָאָרֶץ, וְקִלְטוּהוּ, שֶׁהוּא בָּקִי בְּכָל הַשֵּׁם כְּמַעַט בְּעַל-פִּה, וְשֶׁהוּא גַם-כֵּן מְמַרֵּי קְבִלָּה, וּבָא אֵל רַבֵּנוּ זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּהּ, וְהוֹדִיר לְהוֹצִיא כָּל אִישׁ מִעֲלֵיהֶם, וְלֹא עָמַד אִישׁ אִתָּם בְּהַתְעוֹדֵם יַחַד, אִךְ הָאִישׁ הַנּוֹכַח לְעֵיל, שֶׁהָיָה עִם רַבֵּנוּ זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּהּ, נִשְׁאָר שֵׁם, וְהַפְּצִיר אוֹתוֹ הַגְּדוֹל הַנִּי"ל.

וַיְהִי וְאָמַר לְרַבֵּנוּ זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּהּ בְּלִשׁוֹן זֶה: יְדַעְנָה, שֶׁכְּבוֹד-תוֹרָתוֹ לֹא בָּא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁאֵר הַחֲמוֹן בְּמַחֲזִין דְּקִטְנוּת, דְּהִינוּ כְּדִי לִילָךְ אֲרַבַּע אֲמוֹת בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה בֵּין עוֹלָם הָבָא אוֹ שָׂאֵר מִחֲשָׁבוֹת כְּאֵל, כְּדִרְךְ אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, רַק בּוֹדָאִי כְּבוֹד-תוֹרָתוֹ בָּא לְכָאֵן בְּמַחֲזִין דְּגִלּוּת וּלְפַעַל הַשְׁגָּה גְּדוּלָּה בְּעֲבוּדַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן רָצוֹנוֹ לִידַע בְּאִיזָה נִקְדָּה מִקְדַּת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל נִכְנַס כְּבוֹד-תוֹרָתוֹ, וּמֵה הוּא רוֹצֵה לְפַעַל כְּאֵן בְּעֲבוּדַת הַבּוֹרָא, וְאֲנִי מוֹכֵן לְשִׁרְתוֹ גּוֹפִי וּבִנְפִשִּׁי-רוּחִי-נִשְׁמָה שְׁלִי וְכוּ'.

וַיְהִי וְהָשִׁיב לוֹ רַבֵּנוּ: יְדִיד נְפִשִּׁי, אֵל תַּצְעֲרוּ אוֹתִי בְּדִבְרֵי זֶה, כִּי לֹא דִבֵּר קָל הוּא לְגִלּוֹת לָכֶם, חָס וְשָׁלוֹם ... (וְהַמְשָׁךְ מִעֵבֶר לְדָף)

.. לְעַדִּיקִי אֲמַת (לְבַד) יֵשׁ לָהֶם כַּח
לְהַמְשִׁיךְ כָּל הָעוֹלָם אֵצֶלם לְקֶרְבָם
לְהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לְנֶעֱחַ ..

כָּל מֵה שֶׁמִּתְגַּדֵּל וּמִתְפַּאֵר שֵׁם הַצִּדִּיק יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל וּמִתְפַּאֵר שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר. (קִלְיָם ב', סו)
טוֹב לְהַגִּיד וּלְשִׁיר לֵי נַח נַחֲמָן נַחֲמָן מִזְמוֹן לְזִכּוֹת לְכָל הַיִּשׁוּעוֹת

עשה מה העבודה הזאת ובשביל מה באתי לפה, ואולי אני משבע ועומד על זה וכו'. והתחיל שוב הרב הגדול הנ"ל להפציר אותו מאד, ואמר: שאלתנו ובקשתנו: על-כל-פנים ילמדנו רבנו איזה חידוש מחודשיו הנחמדים והנעימים, אשר חננו ה', יחנו גם-כן ויטעימונו מהם, ואין כונתנו חס ושלום לאיזה פניה, רק כונתנו לשמע חודשיתורה מפיו הקדוש, ואולי יתעורר לבבנו מחדש לעבודתו יתברך, וגם אולי נזכה ממילא להבין ולהשכיל איזה רמזא מהנקדה הנ"ל.

עשה מיד התחיל רבנו זכרוננו לברכה להתלהב מאד ברשפי רשפי אש שלזהבתי, ופניו נבערו ונתלהבו כלפידים מפוש, ומחמת ההתלהבות תסמר שערות ראשו, והשליך הכובע עליון מעל ראשו, והתחיל לדבר בלשון זה: הידעתם סוד פגות התפלין. השיב לו הנ"ל קצת פגות. אמר לו: לא, לא זו הדרך של פגות תפלין, וכיון שאינכם יודעים סוד פגות תפלין, אינכם יודעים סוד ארבע רוחות של ארץ-ישראל, ועכשו אתחיל לגלות לכם איזה רמז מזה.

עשה ויהי כאשר התחיל לדבר, התחיל לצאת דם מגורנו, ואמר להחכם הנ"ל: עתה ראו בעיניכם, כי אין מסבימים מן השמים לגלות לכם דבר. ותכף כשראה החכם הנ"ל זאת בעיניו, נענע לו ראשו ובקש אותו מאד, שימחל לו מה שהטריח אותו כל כך, ונבהל מאד מזה, ולא רצה לזוז משם, עד שמחל לו רבנו זכרוננו לברכה:

אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים. חננו ה' חננו כי רב שבענו בו. כי שחה לעפר נפשנו דבקה לארץ בטננו. דבקה לעפר נפשי חניי בדברך. קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך. חושה לעזרתי אדני תשועתי. ומחר לחלצני ולהוציאני מכל אלו המקומות המגנים והמטנפים והנמוכים והמגשמים מאד. "אל תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר פיה" ומחר לגאלני ברחמיך, ולהוציאני ולהעלותני ולטהרני מכל הפגמים שפגמתי לפניך, על-ידי כל החטאים והעונות והפשעים שחטאתי ושעיתי ושפשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה, בשוגג ובמזיד באנס וברצון ... (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה ל"ג)

אחר שאחד ברח ברכת 'שהפל', ר' ישראל ספר (פנראה בשם רב שלמה וקסלר)

שברכת 'שהפל' נהיה בדברו היא ראשי תבות של 'נחמן בן שמחה'. ואולי קשר את זה עם מה שמוכא, שכל היהודי התשובה נמשכים מהצדיק. והוכיח את האיש שברך, שצריך לכוון בברכות, ואמר, שבאמירת הברכה עושים התבודדות וצריכים להגיד ככונה ובהתלהבות.

ובאותה שיחה שאל אותו אם הוא שמע על משיח, והזכיר שיבוא בהסח הדעת, ושפתוב בגמרא שהכונה שהוא פה ולא יודעים. (ראה חיי מוהר"ן סימן ערב בהשמה, ובכוכבי אור חכמה ובינה בהקדמה).

אחר, אשר אחר הסתלקות ר' ישראל נעשה מפורסם, שאל אותו אם הוא אוהב אותו, ור' ישראל השיב שהוא אוהב את כל היהודים.

אחר הזכיר לפני ר' ישראל, שמוכא בלקוטי הלכות שצריך לעסוק בתפלה יותר מהתורה, ור' ישראל אמר על זה, שלא בחנם היו אנשי קדש כאלו, כי הלכו בדרך הזה, ואמר בגערה שעכשו חושבים שמי שעוסק בתפלה הוא עם הארץ, והעקר הוא להיות למדן ומפרסם ...

מחיה את כלם, ומבלעדיך אין להם שום חיות וקיום כלל. ואפלו בכל לשונות הגוים ובכל המדות רעות ובכל התאזות רעות, ואפלו בכל העברות והאסורים שבתורה מלבש ומסתר חיותך יתברך, כי מלכותך בכל משלה.

על פן באתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי אדוני-פל, לחלות ולחנן פניך ולשטח כפי לרחמיך וחנינותיך, שתחנני בחסדיך הגדולים, ותשפיע עלי שכל דעת וקדושה וכן וגבורה מאתך, שאזכה להתגבר על יצרי הרע ולכופו להשתעבד לך באמת, ואזכה להפיר אותך ולהתקרב אליך בכל מקום, בין בטיבו בין בעקו חס ושלום, תמיד אתקרב אליך, ואזכה לקים מקרא שכתוב, בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר, ולהתנדבך בך תמיד, ותוכני ותעורני להפיר אותך ולהתקרב אליך באמת, ולשוב בתשובה שלמה לפניך ממקום שאני שם עכשיו בעת הזאת, ואם בעונותי הרבים נפלתי למקום שנפלתי וירדתי למקום שירדתי, אף-על-פי-כן אני מאמין באמונה שלמה, שגם במקומי שאני שם עכשיו בעת הזאת, גם שם אתה נמצא, כי לית אתר פנוי מנך ובכל המקומות משלתך. על פן חס וחמל עלי, ואל תסתור פניך ממני אפלו במקומות הללו המגנים מאד, וגם שם ידך תנחני ותאחזני ומינך.

מלא רחמים, "מעשי ידיך אל תרף" אחז בי והוציאני מהרה מכל אלו המקומות השפלים והמגנים, ותעורני לבקש אותך תמיד בכל המקומות שאני שם, ואזכה לקים מקרא שכתוב, ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך. ותהיה נמצא עמי תמיד בכל עת, ותקרבי אליך ברחמיך אף-על-פי שאני זוכה לדרש ולבקש אותך בראוי. ותקים מקרא שכתוב, נדרשתי ללא שאלו נמצאתי ללא בקשני אמרתי הנני הנני אלהי לא-קרא בשמי, שטחתי אליך כפי, פרשתי ידי כל-היום, נפשי כארץ עיפה לך סלה.

עצות ותפילות

התחזקות, ירא

צריך לדעת, שמלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מזה, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין. ואפלו מי שעוסק במשא-ומתן בגוים, לא יוכל להתנצל ולומר: אי אפשר לעבד את השם יתברך מחמת עביות וגשמיות שגופל תמיד עליו מחמת העסק שעוסק תמיד עמיהם, כי בכל הדברים גשמיים ובכל לשונות הגוים יוכל למצא בהם אלקות, כי בלא אלקותו אין להם שום חיות וקיום כלל, רק כל מה שהמדרגה יותר תחתונה, אזי אלקותו שם בצמצום גדול ומלבש במלבושים רבים יותר (לקוטי מוהר"ן - סימן ל"ג).

גל-ל-כן צריך שתדע: אפלו אם אתה משקע במדור הקלפות ואתה במדרגה תחתונה מאד, עד שנדמה לך שאי אפשר עוד להתקרב אליו יתברך מחמת שנותחנות מאד ממנו, אף-על-פי-כן תדע, שאפלו במקומך גם-כן שם תוכל למצא אלקות, ומשם אתה יכול לדבק את עצמך בו יתברך ולשוב אליו בתשובה שלמה, כי לא רחוקה היא ממך, אלא שבמקומך שם רבו הלבושים (שם).

רבו עלמין אנת חד ולא בחשבון, אנת הוא עלאה על-כל עלאין סתימא דכל סתימין, לית מחשבה תפיסה בך כלל, אנת הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ולית אתר פנוי מנך כלל, כי מלא כל הארץ כבודך ומלכותך בכל משלה. ואתה מחיה את כלם, כל צבא מעלה וכל צבא מטה, כל ההיכלין והמדרגות הקדושות, וכל המדרגות וההיכלין של השמאה והסטרא אחרא, ואפלו בעשר חתרין המסאבותא מלבש חיותך, יתברך לעד ולנצח נצחים, ואין שום סטרא אחרא וקלפה וטמאה בעולם שלא יהיה מלבש בהם חיותך יתברך, כי אתה